



Suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet 1.8.2027 alkaen / SK

VD/6603/12.00.01.00/2026

SK/T-LÅ

Esiopetuksen järjestämisestä yleisesti

Esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan (Perusopetuslaki 26 a §). Esiopetuksen erityisenä tavoitteena on edistää yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla (Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta, 422/2012 5 §).

Mikäli kunnassa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, kunnan tulee järjestää esiopetusta molemmilla kielillä (Perusopetuslaki 4 §). Opetuksen järjestäjänä kunta päättää esiopetuksen järjestämispaikoista, työpäivistä ja ryhmien muodostamisesta. Perusopetusasetuksen (852/1998) 23 a §:n mukaan esiopetukseen tulee hakea ennen opetuksen alkamista opetuksen järjestäjän edellyttämällä tavalla. Opetuksen järjestäjän tulee etukäteen ilmoittaa esiopetuksen järjestämispaikoista, opetuksen alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä siitä, miten sen järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen haetaan. Perusopetusasetuksen 3 §:n 2 momentin mukaan esiopetusta annetaan vähintään 700 tuntia vuodessa.

Muutokset esiopetuksen järjestämistä koskeviin periaatteisiin

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on edellisen kerran päättänyt suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevista periaatteista (jäljempänä esiopetuksen periaatteet) 16.9.2025 § 14.

Nyt esiopetuksen periaatteita esitetään muutettavaksi siten, että jatkossa lautakuntaan ei enää kevätkaudella tuotaisi kaikkia esiopetuksen toimipaikkoja vahvistettaviksi, vaan lautakunta päättäisi vain mahdollisista muutoksista toimipaikoissa. Jos syyskaudella lautakunnan päättämä esiopetuksen toimipaikka täyttää lautakunnan päättämät esiopetuksen periaatteet, toimipaikassa voidaan toteuttaa esiopetusta tulevana lukuvuonna. Näissä tilanteissa toimipaikkaa ei tuoda kevätkaudella erikseen vahvistettavaksi. Esiopetuksen toimipaikkojen valmistelussa lähtökohtana on, että syksyn valmistelu tehdään huolellisesti ja muutoksia ei pääsääntöisesti tule esiopetukseen ilmoittautumisen jälkeen. Jos esiopetuksen toimipaikka ei kuitenkaan täytä esiopetuksen periaatteita, esimerkiksi esiopetuksen toimipaikkaan ei ole riittävästi hakijoita, muutos tuodaan lautakunnan päätettäväksi kevätkaudella. Vastaavasti tilanteessa, jossa syksyllä lautakunnan päättämät toimipaikat eivät ennakkoinnista huolimatta riittäisi vastaamaan tarvittavaa esiopetuspaikkojen tarvetta, tuodaan kevään lautakuntaan tällainen lisätoimipaikka päätettäväksi muutosten yhteydessä.

Nykytilanteessa esiopetuksen toimipaikkojen vahvistaminen lautakunnassa vaikuttaa päätösaikatauluihin niin, että varhaiskasvatuksen palveluohjaajat pääsevät tekemään esiopetuspäätöksiä vasta lautakunnan päätöksen jälkeen. Näin ollen päätösaikataulu on hyvin paineistettu ja myöhentää myös esiopetuspäätösten jälkeen tehtävien varhaiskasvatuspäätösten aikataulua. Esityksellä tavoitellaan lasten esiopetus- ja varhaiskasvatuspäätösten aikataulun väljentämistä ja osin aikaistamista.



Toinen esitettävä tarkennus esiopetuksen periaatteisiin koskee tilanteita, joissa lapsen edun ensisijaisuuden näkökulmasta on tarkoituksenmukaista, että lapsi jatkaa esiopetusvuotenaan päiväkodin pienennetyssä ryhmässä varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuella, vaikka päiväkotia ei olisikaan lautakunnan päättämä esiopetuksen toimipaikka. Vastaavasti tilanteissa, jossa lapsi saa varhennetun oppivelvollisuuden päätöksen ja on päätöksen myötä oikeutettu 5-vuotiaana esiopetukseen, voi lapsi saada 5-vuotiaana esiopetusta ryhmässään, vaikka päiväkotia ei olisi lautakunnan päättämä esiopetuksen toimipaikka. Tämänkaltaiset lapsen edun ensisijaisuuteen liittyvät yksittäiset esiopetusratkaisut neuvotellaan erikseen huoltajien kanssa ennen esiopetuspäätösten tekemistä, kuten tähänkin asti on toimittu.

Voimassa olevien periaatteiden käsitteitä on lisäksi ajanmukaistettu.

Ennakkovaikutusten arviointi

Esityksen valmistelun yhteydessä on tehty ennakkovaikutusten arviointia. Ennakkovaikutusten arvioinnin lomake jaetaan luottamushenkilöille päätöksenteon tueksi extranettiin.

Lisäksi esityksen valmistelussa on tarkasteltu ja hyödynnetty Helsingin kaupungilla käytössä olevaa päätösprosessia, jossa esiopetuksen toimipaikat päätetään Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisessä jaostossa syyskaudella ja mahdolliset muutokset tuodaan päätettäväksi jaostoon kevätkaudella.

Toimivalta

Vantaalla kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä (hallintosäännön 9 luvun 5 §).

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteenä olevat suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet,
- b) kumota kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätös 16.9.2025 § 14, ja
- c) että suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet otetaan käyttöön 1.8.2027 alkaen, ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran lukuvuoden 2027–2028 esiopetuksen toimipaikoista päättämiseen sekä esiopetuspaikkojen osoittamiseen.

Liitteet:

- Suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet 1.8.2027

Täytäntöönpano: Varhaiskasvatuksen palvelualue
- ote yksityiset palveluntuottajat

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle



Vantaa

Lisätiedot:

varhaiskasvatuksen asiantuntija Tiina-Liisa Åkerfelt, puh. 040 586 4893
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)